

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Satoralja-Ujtelek, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyitótérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczer Gyula
főszerkesztő.

dr. Ferényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
terméérték szerint egy négyszög centim
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár
kedvezmény.

A diploma.

— május 4.

(r.) Annak idején az elsők kö-
zött voltam, akik városunkban a
polgári fiúiskola fölállításáért a sajtó
útján is sikra szállottam. Most mi-
dön csak rövid idő választ el ben-
nünket az eszme megvalósulásától,
alkalomszerűnek találok társadal-
munk egyik nagy hibájára reáirán-
nyítani a közönség figyelmét.

Kaszszerű társadalmi berendez-
kedésünk következtében az egyes
osztályok között majdnem átgá-
zolatlan ürré támadt. A szellemi,
születési és anyagi előkelőség ri-
degen elzárkózik azon osztályok-
tól, melyek közvetlenül utánuk kö-
vetkeznek. Nálunk még igen messze
vannak attól, hogy értéke után
becsüljék meg az embert. A diplo-
más ember igen sokszor bántó-
lag érezeti fölényét az iparos és
kereskedő osztályllyal s mindezt
azért, mert az nem diplomájával,
hanem két kezével s nem kvalifi-
kált elméjével keresi meg a min-
dennapi kenyeret.

Ez pedig, engedelmet kérek,
de nem ok arra, hogy velük szem-
ben igazságtalanok legyünk. Azt
hiszem fölösleges vitatnom, hogy
a diplomás osztály semmire sem
mehetne az egyszerű munkás nép
nélkül. Nemcsak az látja el min-
den szükségessel, hanem rájuk is
épen ezen osztályok miatt van a
legtöbb esetben szükség s így dip-

lomájuk haszonhajtó tulajdonságát
is nekik köszönheti.

Igazán művelt ember nem fogja
kicsinyelni a durvább munkával
foglalkozókat. Nagyon is megér-
demli az a kéréses tenyér, hogy
testvéri szeretettel megszorítsuk.
Nem mondom, hogy értelmiség te-
kintetében nincs közöttük termé-
szetes határ, de ez is igen relatív
fogalom. Saját iparához ugyanis
megvan az értelmi képzettsége s
munkájának értéke és szükséges
volta a készítő is társadalmi té-
nyezője emeli, olyanná, akire a
társadalomnak nem kevesebb szük-
sége van, mint a diplomás em-
berekre.

A maga munkakörében egyenlő
fontosságú minden ember. Hasz-
talan készíti az építő hatalmas ará-
nyu terveit, a mérnök gépeit, víz-
műveit, ha az egyszerű iparosnak
nem volna meg a kiviteli képes-
sége. Az alkotásnál az erő épen
olyan fontos tényező, mint a ter-
vező ész. Igen jó példákat szol-
gáltatott erre a múlt évi vasuti
sztrájk.

Mikor a budapesti ferencvárosi
pályaudvaron a gépészmérnökök
a kereskedelmi miniszter jelenléte-
ben meg akarták indítani az első
mozdonyt, a vizsgáztató urak kö-
zül senkisért nem arra vállalkozni.
Előkerítették egy gépészt, mutatná
meg a gép kezelési módját. Ez
rájuk néz, hiszen ő előttük tett
mozdonyvezetői vizsgát s moso-

lyogva nyomta meg az egyik fo-
gantyút: „Mindenek előtt kérem,
ha sok a gőz, így eresztjük ki.”
Ijedten ugrottak szét az urak, azt
hívték, hogy kázanrobbanás lesz;
pedig csak a gőzt és a vizet ereszt-
ette ki a gépész s tanácstalanul
állottak a gép körül.

A mérnök elkészíti a terveket,
de a kivittelt a munkásra bizza. A
mozdonyvezető talpában több ér-
zék van a gép iránt, mint a mér-
nök fejében. Egy rándulásból meg-
érzi, hogy hol a hiba, míg a mér-
nök napokig hiába keresné azt.

Ime így szorul egymásra ész
és erő. Ha amant respektáljuk,
emerről sem szabad megfedkez-
nünk.

Iparos osztályunk, az igaz, ér-
telmség tekintetében elmaradott
ugyan; de ennek az intelligencia
az oka. Ennek kellett volna arról
gondoskodni, hogy a munkásnak
is legyen alkalmja az értelmi kép-
zettség megszerzésére. Ez a törek-
vés azonban csak a legújabb idők
vivmánya. Csak néhány szakisko-
lával rendelkezik hazánk; olyan
iskola pedig, mely az iparos szel-
lemi nivóját emelné: a polgári is-
kolán kívül nincs is.

De a polgári iskolától is elri-
asztjuk gyermekeinket, ha látják,
hogy értelmi képességük mellett
is lenéznek az iparos és kereskedő
osztályt. Pedig, pedig, valljuk meg
az igazat, hány diplomás ember
van, akinek értelmi képessége

messze mögötte marad az ügyes
iparos életrevalóságának.

Határmezsgyéig állunk, hasznavehe-
tősége után itélik meg az embere-
ket. S művelődik az alsóbb osztá-
ly s egyenjogú helyet követel
magának a társadalomban. Mi diplo-
mások döntünk le előre ezt az
igazságtalan határfalat s ne várjuk,
hogy a mellőzöttek döntsek a fe-
jünkre azt. Neveljünk művelt ipa-
rososztályt, emeljük őket magunk-
hoz s azon legyünk, hogy a mun-
kakörön kívül egyenjogúaknak
tartsuk minden embertársainkat.

Rendkívüli vármegyei közgyűlés.

Satoraljaihely, 1905. máj. 3.

Zempléni vármegye törvényható-
sági bizottsága f. hó 3-án rendkívüli
közgyűlést tartott, melyre a bizott-
sági tagok igen szép számmal jelen-
tek meg.

A közgyűlés népes voltát most
is választás idézte elő, ugyanis folyó
hó 3-án választották meg azon ifja-
kat, akiket a vármegye a Ludovika
Akadémia tisztképző intézetbe a gróf
Buttler-féle alapítványi helyre jelölt
küldeni. Két erős párt állott szemközt,
egyike Füzesséry Tamás ny. főszolga-
bíró Sándor fia mellett tartott ki, míg a
másik párt — jobbára helybeliek —
Rösner Tivadar áll. főnök hasonnevű
fiát kívánta megválasztani, a harma-
dik jelölt Vitányi Bertalan Dezső
nevű fia volt, aki aránylag már ke-
vesebb szavazatot kapott.

Faragó Ödön (Meinrad) az ma
is, akinek ismertük. Routinrozott,
képzett színészember, aki e szerepé-
ben is általánosan tetszett közönsé-
günknek.

Follinuszné Etel alakítása szin-
tén biztosítéka annak, hogy megfog
tudni felelni kötelességének.

A három új tag bemutatkozójá-
nak méltatása után egy pár szavunk
van az elhibázott szereposztáshoz.

Nagy Gyula és Magas Béla oly
szerepet kaptak, melynek megfelelői
nem képesek merőben ellentétes
temperamentumuknál fogva, mely az
ábrázolandó alakoknál kívántatnék.
Nagy Gyula és Magas Béla jó szí-
nészek, ezt már volt alkalmunk kifej-
teni, de egyáltalában nem méltányol-
hatjuk alakításait a nem nekik
való szerepekben.

Végelemzésben a bemutatkozónál
azt az impressziót nyertük, hogy a
drámai ensemble rendkívüli erős ta-
gokkal gyarapodott s a színművek-
nek előadása nagy gyönyörűséget fog
szerezni közönségünknek.

Az összerendezés, diszletek s a
külső kiállítás elsőrendű volta mind
közrejátzott abban, hogy teljessé te-
gye színészeink ambiciózus munkáját,
kiket a város közönsége nevében a
színiszezon megnyitója alkalmából
szívélyesen üdvözlünk körünkben
újlag.

Németh Pál.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

A szent-bernáti barátok.

— Az idel nyári színiszezon megnyitó elő-
adása. —

Folyó évi május hó 2-án nyi-
totta meg Komjáthy János színigaz-
gató társulata az idei nyári színi-
szezonot Ohorn Antal öt felvonásos
színművével a „Szent-bernáti bará-
tok”-kal.

Az előadott darab keretében a
Komjáthy-társulat három új tagja
mutakozott be: Follinuszné Etel,
dr. Rácz Ede és Faragó Ödön.

Ohorn Antalnak előadott művét
Thury Zoltán fordításában a buda-
pesti Vígsház hozta először színre
s a bemutatott darabnak nagy sikere
volt. A léghőre s a kolostor-élet nagy
vonásokban, de egyuttal a legjelleg-
zetesebb vonásokban megrajzolt képe
tették e darabot vonzóvá a főváros-
ban s ezen előnye által hatott a sá-
toraljaihelyi műpártoló közönségre is.

A darab főelőnye az, hogy a
kolostor élet megkapóan hű rajzát
oly ügyesen állítja be a darab kere-
tei közé, hogy sohasem sérti a val-
lások érzést s nincs egy jelenete sem,
mely vallások embernek bántó és
dissonáns lenne. Maga a mese: egy-
szerű.

Pál novicius anyja óhajának en-
gedve, kolostorba vonul, de nem ta-
lálja ott fel azt a lelki egyensúlyt,

mely új pályáján biztosan vezethető.
A papi ruha is emberi gyarlóságokat
takar s a kolostor komor falai közé
is befurakodnak a kicsinyes szemé-
lyi intrikák, melyek a végtelenül finom-
lelkű Pálra elkedvtelenítőleg hatnak.
Már-már távozni készül a rendből,
de nővére boldogságát megmentendő,
kit szintén kolostorba készülnek kül-
deni vakbuzgó szülei — feláldozza
magát s áldozatáért cserébe szüleitől
azt kéri, hogy nővérét adják oda
szíve választottjának. Az elhatározás
után visszamegy a kolostorba foga-
dalmát leteendő, de egy közbejött
eset — az ártatlanul elbocsátott ko-
lostori erdész esete — újból megmá-
sítja szándékát s nem teszi le a foga-
dalmát, hanem visszamegy az élet-
be, a szabadságba. Ez a darabnak
kicsiny, de mindvégig érdeklődést
keltő meséje.

„A szent-bernáti barátok”-ban
azonban a vékony mesét pótolja a
jellemek szinte genialis kidombori-
tása. Minden szereplő kész karakter,
bevégezett alak itt, nincs semmi fo-
gyatékossága. Az alakok rajzában
emberek állnak előttünk az ember
gyarlóságaival vagy nagyságával, de
minden ellentmondás vagy követke-
zetlenség nélkül.

Pál novicius a darab főszerepe.
Ebben a szerepben, melyben az em-
beri lélek érzelemhullámszásának vib-
ratiójában lépten-nyomon van alkal-
munk gyönyörködni, annyi színészi
routint igénylő helyzet van, hogy

szinte esodálkozunk a szerep ábrá-
zolásán dr. Rácz Edén, aki 8—9 fel-
lépés után kész volt magára vállalni
a szerep ábrázolását.

Rácz Ederől tudtuk azt, hogy
nagy műveltsége van s tudtuk azt is,
hogy hajlama vonzotta a színpadra.
Am első fellépte arról is meggyőzőtt
minket, hogy műveltsége és hajlama
mellett meg van benne a magasabb
színjátszás technikai kivitelének ké-
pessége is, tud alakítani külső képen
is s nemcsak lelkében alkotja meg
az ábrázolandó alakot. Mi nem attól
föltettük Rácz Edét, hogy a szerepek
megértésében, átérzésében fog elkö-
vetni hibát, de úgy gondoltuk, hogy
magát a külső alakot nem fogja
tudni elénk állítani a maga teljessé-
gében. Mert élhet valakinek lelkében
a szép és birhat a szép megértésének
képességével is, de azért ez nem bi-
zonyíthatja, hogy azt külső formában
is ki tudja fejezni. Elvégre, mert van-
nak bizonyos formaiságok, külsőségek
amelyeket tanulni kell a színésznek,
hogy hozzá simuljon környezetéhez s
ki tagadná, hogy ennek a gyakorlat
az iskolája. Rácz Edénben ebben a te-
kintetben sem esodálkozunk, Pál novi-
cius szerepét finom árnyalatokkal, át-
értve játszotta meg s e mellett játé-
kának meg volt a formai tökélye is.
Sok szép alakítást várhatunk tőle,
ám a hősszerelmi szerepkört nem
így akartuk betöltve látni. Lesz al-
kalmunk elmondani ezzel kapcsolat-
ban nézeteinket.

A szerencse *Füzesséry* Sándornak kedvezett s így ő lesz első helyen a felvételre ajánlva, ha a felvételi követelményeknek meg nem felelne: második helyen *Rössner* Tivadar s harmadikon *Vitányi* Dezső kerülnének felvételre.

A közgyűlés másik érdekesebb tárgya volt 16 új körjegyzői állás szervezése és ennek folytán az összes községek újabb csoportosítása, ugy erről, valamint a rendkívüli közgyűlés egyéb mozzanatairól az alábbiakban referálunk:

Választás a Ludovika Akad. tisztképzőbe.

Délelőtt 10 órakor nyitotta meg *Dókus* Gyula alispán a rendkívüli közgyűlést s felolvastatta a honvédelmi miniszter leiratát, melyben felhívja a vármegye közönségét, hogy a gr. *Buttler*-féle alapítványi helyre egy, esetleg több jelöltet ajánljon; leiratában kiemeli egyszersmind, hogy az esetben, ha a jelöltek bármelyikéből be nem válnának, az idő rövidsége miatt újabb pályázatot nem hirdet, hanem a kimaradt ifjakból egy névsort küld le, amelyből a vármegye jelöltet választhat.

A miniszter ezen leirata erős vitát idézett elő. *Molnár* István ny. főispán indítványozta, hogy a közgyűlés írjon fel a miniszterhez oly értelemben, hogy a vármegye közönsége fenntartja azon jogát, hogy saját fiából esetleg újabb választás útján jelölhessen. *Szirmay* István azt indítványozta, hogy tekintettel az idő rövidségére, újabb választás már nem lesz megejthető, s ha a miniszter felhívását el nem fogadja a közgyűlés, megtörténhetik, hogy egy honvédtiszttel kevesebb fog bekerülni abba a hadseregbe, melyre rövid idő múlva esetleg nagy szükségünk lehet. *Wiczmandy* Odón, id. *Meczner* Gyula és *Fejes* István hozzászólásai után a közgyűlés szavazattöbbséggel *Molnár* István indítványát fogadta el.

Ezután a pályázók minősítésének elbírálására egy bizottság választatott é. p. *Molnár* István, *Matolai* Elele és *Katinszky* Geyza bizottsági tagokból, ugyanezen bizottságba elnöklő alispán kinevezte *Meczner* Gyula, *Szentiványi* László és *Fejes* Istvánt. A bizottság mindhárom pályázót: *Füzesséry* Sándort, *Rössner* Tivadart és *Vitányi* Dezsőt jelölte, minek folytán az alispán szavazást rendelt el. A szavazatszedő-bizottság elnökei voltak: *Dr. Kossuth* János és *Pekáry* Gyula, tagjai: *Dr. Buza* Barna, *Görgey* Gyula, *Dr. Rosenthal* Sándor és *Szinyei* Gerzson. A szavazatokból kapták: *Füzesséry* Sándor, 176, *Rössner* Tivadar 135, *Vitányi* Dezső 55-öt.

A gyámpéztári hiány fedezése iránti intézkedés.

Elnöklő alispán bejelentette, hogy a törvényhatóság múlt év március havában tartott közgyűlése utasítása folytán a gyámpéztári hiányt megállapította, mely az eljárás költséggel együtt 128.000 koronát tesz ki, mely hiány a törvényhatóság intézkedéséhez képest a gyámpéztári tartalékalap évi jövedelméből fog fedeztetni. Amennyiben azonban a tartalékalap jövedelme a hiány fedezésére nem elegendő: kéri, hogy a hiány mikénti fedezésére tett s az állandó választmány által is elfogadott javaslatát fogadja el a rendkívüli közgyűlés, vagyis a hiány fedezésére vegyen fel a vármegye a gyámpéztártól egy 64 évre szóló törlesztéses kölcsönt, mely kölcsön fedezésére szolgálna első sorban a gyámpéztári tartalékalap jövedelme s amennyiben ez nem lenne elegendő a szükséglet fedezésére: $\frac{1}{4}\%$ vármegyei pótdadót szavazzon meg.

A rendkívüli közgyűlés a javaslatot elfogadta s az $\frac{1}{4}\%$ pótdadót névszerinti szavazás útján már a folyó évre is megállapította.

A közgyűlést délután folytatták *Dókus* Gyula alispán elnöklése alatt,

a bizottsági tagoknak már jóval kisebb érdeklődése mellett. A délutáni közgyűlés folyamán tárgyalásra került a körjegyzőségek újabb csoportosítása.

A tárgy felett megindult vitában melyben leginkább a zemplénavármegyei községi- és körjegyzők vettek részt *Haraszthy* Vince, *Kopócsy* János jegyzők és *Kun* Dániel biz. tag hozzászólása után az alispán előterjesztése és javaslata fogadtatott el, mely szerint 16 újabb körjegyzőség állítandó fel, de erre nézve a belügyminisztertől nagyobb hozzájárulást kívánnak.

*Spillenber*g Barna árvaszéki E. elnöknek 600 korona nyugdíjpótlékot szavaztak meg.

A közgyűlés délután fél öt órakor ért véget.

Hol tanítsunk május elseje után.

Sárospatak, 1905. máj. 3.

Örömmel köszöntöttük a május elsejét, mely a hétfői szép nappal reánk virradt. Sokan még az ágyban feküdtek, midőn az édes cigánybanda ablakuk előtt rázendített egy-egy kedves nótájukra. A szokottnál előbb keltünk, a szabadba rándultunk s ünnepet tartottunk e napon. Nem valamely esemény emlékére, sem pedig egy, az emberszeretet művét gyakorló egyén ünnepeltetésére, hanem egyszerűen azért, mert a nap aranyos sugarait már erősebben hinti a földre, mert rügyeket fakasztanak a fák s zöld köntöst ölt a rét, mert a virágok bimbófejeiket bontogatják s lágy fuvalom lengeti illatukat, szóval, mivel a május megteremtette a tavaszi pompázó természetet.

Mi tanítók is kivittük május elsején a gyermekeket valamely szebb helyre, hogy ők is megtekintsék a viduló föld ábrázatját s magukba szívhasssák az ős jó levegőt.

A kellemesen töltött kirándulás után, én, immár azon gondolkodom, mily célszerű lenne didaktikai és egészségi szempontból egyaránt sürribben is megismételni a gyermekekkel tett kirándulást, hogy a gyermekek szívét, lelkét a szabadban miveljük s őket ott a tantárgyakra is oktassuk. Véleményem szerint kedvező időben, árnyékos, fás helyen ezt gyakrabban meg lehetne tennünk.

Hiszen az őskori ember is a természettől, a patak dobogásától, a levelek zizegésétől, a szél suhogásától tanult beszélni s egyéb ismeretekhez is csak általa jutott. Igaz, most már minden nemzetnek meg van a saját kifejlett nyelve, melyet a többi őskori kezdetleges ismeretekkel gyermekkorunkban tanultunk meg a környezetünkől, ámde marad egyéb dolog, melylyel alaposan csak a szabadban, a természet szemlélése által ismerkedhetünk meg. Ide tartoznak elsősorban a természettudományok. — Ezeket nagyobbára csak a szabad természetben kellene tanítani. Hogy miért, azt megokolni is fölöslegesnek tartom.

Pedagógiai szempontból a hitant is a szabadban kellene tanítani. Ez sem szorul bővebb magyarázatra, mert valamint a felnőtt ember, ha nemes szívvel, tiszta szemmel szemléli a természetet, közelebb érzi magát Istenéhez s bensejét hullámszába hozzák a vallásos érzelmek, azoképpen van ez a gyermeknél is. Ha figyelmét a szabadban megragadják a természet csodás alkotásai és jelenségei, alkotójuk felől gondolkodván, megértheti Isten fogalmát s benne vallásos érzelmek ébrednek. Misem természetesebb, minthogy ilyenkor könnyebb hitfelekezettünk elveit a gyermekben kifejleszteni, sőt vallás-tanra megtanítani.

De mindenekelőtt fejlődik a szabadban érzékünk a szülő művészetek iránt. Költői hangulata csak annak lesz és mélyebb gondolatok is csak abban támadnak, aki bámulhatta a festőbb tájakat, az igézőbb piros esti

alkonyt, kinek szívét megdobogtatták a szingardag ligetek, berkek és virágos temetők mesészerűsége, ékesen beszélő, sokat mondó siri esend...

Ahol pedig a pedagógiai szempontok esznek, mint részben a földrajz, a történelem, a nyelvtan, a mértan tanításánál vegyük figyelembe az egészségi szempontokat s amennyiben csak lehetséges tanítsuk ezeket is a szabadban.

Ha felös, hogy eső lesz vagy ha az iskolához nincs közel valamely alkalmas, szép kiránduló hely, vigyünk az iskolaudvar hüvösebb fás helyére néhány padot s tanítsunk ott, hogy ne kellessen melegebb napokon az iskola szürke falai közt petyhedni, dohos, fülledt levegőben!

Tanuljunk már korán becsülni a természetet, fejlesszük már gyermekkorunkban érzékünket bájai iránt, már csupán azért is, hogy ha, ami ebben a rideg önző világban annyira gyakori eset ambícióink megtörnek, reményünk eltűnik s kihal belőlünk még a szeretet is: legyen a természet állandóan áldásos, szép világa az, mely a közönynek s borúnak fagyos kérgével borított szívünket átmelengesse, hogy újra éledjenek bennük hevesebb érzelmek, hogy hullámozzon bennünk az öröm érzete s tudjunk az életért lelkesedni.

Liebermann S. Sándor,
h'községi néptanító.

HIREK.

— **Május.** Fényözönben, ragyogó napsugarakban tartotta diadalmos bevonulását a virágillatos május. — Kora hajnalban esapatostól vonultak ki az emberek a szabadba, hogy ünnepeljék a tavasz jöttét. Távolabbi kirándulásokra is vállalkoztak számosan és így általában jó kedvben és viggassággal ünnepelték meg május elsejét. Kivételt csak azok képeztek, akiket a sors azzal sújtott, hogy költözködniök kellett. — Tengernyi kellemetlenség és perpatvar kifogyhatatlan forrása a költözködés és bizonyos vajmi kevés örömről a május elsejének gyönyörűségeiből.

— **Változások a tisztikarban.** A miskolci m. kir. 10-ik honvédgyalogezred helybeli 3-ik zászlóaljánál nagyarányú változások történtek a tisztikarban. *Latzin* Rajmond őrnagy és *Gábor* Aron számvevő főhadnagy át-helyezéséről lapunkban már annak idején megemlékeztünk. Ujabbán a következő változásokról vettünk tudomást. *Kanyó* János hadnagy főhadnaggyá, míg *Scipiadesz* Iván hadnagy zászlóalj-segédíszítte lépett elő. A zászlóaljtól *Göllaer* Oszkár főhadnagyt Miskolcra az 1-ső zászlóaljhoz, *Ráthonyi* Viktor főhadnagyt Egerbe az ezred 2-ik zászlóaljához helyezték át. Ide helyeztettek *Spillenber*g Gábor főhadnagy és *Kossuth* Elek hadnagy a munkácsi 11. honvédgyalogezredtől, *Szép* György hadnagy a kassai 9. és *Heinecz* Béla hadnagy a miskolci 10. ezred 1. zászlóaljától Miskolcra.

— **Magyar munkások szerencsétlensége Amerikában.** A chigagói osztrák-magyar konzulátus jelentést tett a vármegye alispánjának, hogy „*Zeilyer Coal et Comp.*” cég szénbányájában négy magyar, *zemplénavármegyei* illetőségű munkás lett a gázrobbanás áldozata. A szerencsétlen áldozatok a zemplénavármegyei Kis-Ráskáról valók. Névszerint *Dudás* Imre és *Dudás* János, valamint *Babincák* Mihály és *Babincák* Pál. A szerencsétlenül járt magyar munkások családjait most a konzulátus felhatalmazás beküldésére fogja kérni, hogy a „*Zeilyer Coal et Comp.*” cég, mint a szénbá-

nya tulajdonosa ellen kártérítési perrel léphessen fel.

— **Halálozás.** *Fischer* Emánuel volt fűszerkereskedő folyó hó 3-án Sátoraljujhelyben elhunyt. *Fischer* Hani helybeli kereskedő édesatyját gyászolja az elhunytban.

— **Országos ifjusági tornaverseny.** A *Berzeviczy* Albert vallás-és közoktatásügyi miniszter által elrendelt s folyó évi május hó 27- és 28. napjain a fő- és székvárosban a csömöri uti millenárius verseny-pályán megtartandó orsz. ifjusági tornaversenyre a jelentkezők már majdnem teljes számban beérkeztek. Vidéki tanintézet 103 jelentkezőt 3662 tanulóval, a négy évvel ezelőt megtartott orsz. tornaversenyen 83 vidéki tanintézet vett részt 2690 tanulóval. A fővárosi tanintézetek jelentései most érkeztek be; az eddigiek szerint is már 1500 tanulóval több jelentkezőt részvételre. Ekként a résztvevők száma előreláthatólag meg fogja közelíteni a 6000-et. A *Teleky* Sándor gróf elnöklése alatt működő végrehajtóbizottság minden lehetővé tett, hogy a mult versenyek alkalmával szerzett tapasztalatokból levont tanulságokat értékesítse. A negyedfélezeret meghaladó vidéki tanulók és kísérő tanáraiak mintegy 400-an a fő- és székvárosnak ez alkalomra berendezendő községi és állami iskoláiban nyerne majd elszállásolást. *Berzeviczy* miniszter felkérte a fő- és székváros állami középiskoláinak tanárait, hogy a vidékről érkező tanulók kalauzolásában és kísérésében a végrehajtó bizottság támogatására jelentkezzenek.

— **Keresd az asszonyt.** Ezt eszeleksi már napok óta *Mátyus* István, akinek a felesége *Vándor* Ilona elhagyta a családi fészket s azóta nyomra vesztett. Az asszony egy csomó ágyneműt is el vitt magával s így valószínű, hogy nincsenek visszatérési szándékai. A férj most jelentést tett az esetről a hatóságnak, amely a megszökött asszonyt keresi.

— **A boszu.** Nem lovagias gondolkodású legény *Mester* Sándor, legalább ezt bizonyította azon boszuvál, melylyel volt kedvesének, *Kalán* Erzsébetnek hűtlenségét torolta meg. A leány régóta szerelmet fogadott *Mesternek*, azonban megmondotta a dolgot, vagy talán az apja kényszerítette rá, egy szóval máshoz ment férjhez. Ez szörnyen bántotta a szerelmes legény önzetét és boszút forralt. Elment volt kedveséhez, de nem forrt agyában holmi gyilkossági, öngyilkossági vagy más hasonló borzalmas gondolat. Berontott az asszonyhoz, mikor férje nem volt otthon és erősen hangoztatta, hogy hiszen szerethetik ők egymást, ha más is lett már az ura. A fiatal menyecske azonban hallani sem akart ilyen szerelemtől, mire a dühös legény haragjában összetört, zúzott mindent. Beverte az ablakokat és összetört néhány darab butort is s azzal, mint aki jól végezte a dolgot, boszujának kielégítése után odébb állott. De az asszony nem hagyta csak úgy simán ezt a boszút, hanem bepanaszolta a lovagiátlan szerelmezt ingó vagyron rongálása miatt.

— **Uj cég.** Sátoraljujhelyben *Stern* Jakab cégjegy alatt új rőfőskereskedés alakult.

— **Bor-tolvaj.** *Marinkás* Lajos L. I. kocsisa már régebben vágyakozott szolgálatadójának „ungvári” pincéjébe bejutni és ott a maga számára egy kis bort szerezni. A körülmények azonban nem engedték meg, hogy szép szerével juthasson az idegen borhoz. Gondolt egy merészet és egy sötét éjjel kiment a „ungvári” pincék közé azzal a szándékkal, hogy szolgálatadójának pincéjét feltöri és ilyen úton megdézsmálja a pincében lévő borokat. Tervét meg is valósította. A pince ajtajának lakatját feltörte és a megnyitott ajtón keresztül a pincébe jutott, ahol a borokból nagyobb mennyiséget magához vett és a bor-

ral odébb állott. Mikor másnap a pincét meg akarták nyitni, észrevették a lakaton a sok rendellenességet, majd a pincébe érve, a megnyitott hordók tűntek fel, melyekből a tolvaj a bort szivta. A borlopás nyilvánvalóvá vált, csak a tettes kiletét kellett megállapítani. Rövidesen ez is megtörtént, mire a károsultak: **Beregszászy István** kir. tanfelügyelő és **Ligetfi Ignác** borkereskedő jelentést tettek a rendőrségnél **Marinkás Lajos** kocsis ellen, akit nyomban tartatottak.

— **A magyar söripar sikere külföldön.** Erdekes és öröndetes hírt közölnek Nápolyból. Az ottani nemzetközi mintakiállításán, ahol világhírű serfőzdek vettek részt termékeikkel, magyar gyártmányu sör nyerte el az első díjat. A kőbányai polgári serfőző részvénytársaságé a dícsőség, hogy a magyar söriparnak juttatta a nápolyi grande premiót (nagy díjat), melyvel ismét fényes elismerést szerzett hazai söriparunknak.

— **Egy zsák kalapot lopott folyó** hó 2-án délután egy ösmeretlen tolvaj **Szamet Vilmos** kalapkereskedőtől. A kalapokat a megyekut közelében árusította a kereskedő és e közben, világos nappal tünt el a zsák, melyben mintegy 100 darab 56 korona értékű kalap volt. A tettest, aki jó időre ellátta magát kalapokkal, keresi a rendőrség.

— **A felkelt udvarló.** Épületes látványnak voltak szemtanúi azok, akik folyó hó 3-án a Kazinezy-utca felső részén jártak. Az egyik kapuban egy esinos szobaleány udvaroltatott magának egy ifjával. Az udvarlás hevében a szerelmes fiatal ember néhány-néhány ölelésre tárta ki karjait, a mit azonban a leány már visszautasított. A sok bókot szívesen hallgatta, de udvarlójának minden más kísérlete ellen erélyesen tiltakozott. A szerelmes ifju még egyszer megkísérelte az ölelést, de ismét csak kudarcot vallott vele. Eppen akkor toppant a kapuhoz a szobaleány régebbi udvarlója, aki több jogot formált a leányhoz mint bárki más. Az idegen udvarló ostroma annyira felingerelte, hogy minden bemutatkozás nélkül úgy törölte arcon a fiatal embert, hogy az a megrémült szobaleány karjai közé esett. Mire rövid idő múlva magához tért és körülnézett, sem a leányt, sem az erélyes vetélytársat nem látta. Az egész dolog úgy tünt föl előtte, mint egy álom, de miután a közelben állók megmagyarázták neki, hogy ez korántsem volt álom hanem valóság, a felkelt fiatal ember támadóját följelentette.

— **A rendőrség április havi tevékenységéről** ad számot a rendőrkapitány havi jelentése, melyet kivonatban a következőkben teszünk közzé: A lefolyt hónapban a személy és vagyonbiztonság általában véve kielégítő volt. Az ember élete, testi épsége és vagyona ellen irányuló nagyobb, említésre méltó bűneset nem történt. Lopás büntette 4, lopás vétsége 19, egyéb bűneset vagy vétség 12 esetben fordult elő, illetőleg ennyiszor fogatosított nyomozás. Mint közbiztonságra veszélyes idegen illetőségű koldus, esavargó vagy foglalkozás nélküli egyén toloncoltatott 15. Halálos elgázolás egy esetben fordult elő a máj. hó 12-én Baranyai József főkálauzt a 417 számú vonat elgázolta. A szerencsétlenségnek nevezett vizsgálatlanságán kívül, okát főleg a gyér világosság okozta. Ongyilkosság 1 történt. Amerikába kivándorolt 9, visszatért egy egyén. Tüzeset nem fordult elő. Az egyesületek működése ellen kifogás fel nem merült. Közlekedési akadályok elő nem fordultak; kóbor cigányok nem garázdálkodtak; zsidó zugiskolák fel nem fedeztettek. A múlt hóban összesen 569 drb. ér-

kezett be. Ebből rkapitány kapott 236 drb., elintézt 198 drb., elintézetlen 38 drb. H. ralkapitány 132 darabot kapott, elintézt 100 drb., elintézetlen 32 drb. Rbiztos kapott 111 drb., elintézt 88 drb., elintézetlen 23 drb., Rtolnok kapott 188 drb., elintézt 166 drb., elintézetlen 22 darab.

HIREK A BODROGKÖZRŐL.

A bodrogközi daloskör folyó évi május hó 10-én d. u. 6 órakor Királyhelmeceen a bodrogközi Tisza-szabályozó társulat tanácstermében közgyűlést tart, melyre az összes tagokat ez uton hívja meg az elnökség. A gyűlés tárgyai: 1. az elkészült alapszabályok megállapítása; 2. a tisztikar és választmány megválasztása s 3. a működési program meghatározása; 4. esetleges indítványok. — Felkértnek mindazok az urak, kik a kör taggyűjtő iverit elfogadni szívesek voltak, szíveskedjenek az aláírásokat **Knoblauch Richárd** karmester címére folyó hó 8-ig Királyhelmeceen eljuttatni. A közgyűlés után a jelentkezők a „Rigó” szállóban közös vacsorára gyűlnek össze.

A bodrogközi kaszinó — alkalmas telek megszerzésére kilátásai nem lévén, — egyelőre letett arról, hogy magának új helyiséget építsen. Most a régi telken tennis-pályát s nyári helyiséggel összekötött kuglizót szándékozik építeni.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Csütörtökön: „A baba,” operette.

Pénteken: „Az eranyipatkó,” (ujdonság) vígjáték.

Szombaton: „Hajduk hadnagya,” (ujdonság) operette.

Vasárnap: „Hajduk hadnagya,” operette.

** **A „szent-bernáti barátok.”** f. hó 2-án tartott előadásáról lapunk tárcarovatában találunk olvasóink referátát.

** **„Az eleven ördög”** reprize f. hó 3-án alkalmat adott közönségünknek arra, hogy a társulat újonnan szerződött három elsőrendű nótagyárt megismerhesse. **Tábori Frida** (Lectoris), **Kállai Lujza** (Marianne) és **Nagy Aranka** (Hermine) azok, akik ez estén bemutatkoztak. **Tábori Frida** bemutatkozója volt a legszerencsésebb s az ő alakítása talált legrokonszenvesebb fogadtatásra. Nem akarunk elhamarkodott ítéletet mondani, de annyit kétségtelenül tudhatunk dacára is állíthatunk, hogy a soubrette szerepkör jobb erővel is volt már betöltve a társulatnál. Azt hisszük, ha nem is fogja feledtetni velünk előzőit, azért nem lesz ellene kifogásunk. Rokonszenves egyénisége van és számba kell vennünk az első hatások szülte bírálat esetleges egyoldalúságát. **Kállai Lujza** nagyon kedves behizelgő alt hangja van és **Nagy Aranka**, mint coloratur énekesnő szintén tetszést aratott harmadik felvonásbeli énekszámával. Az operette személyzetnél pedig első sorban az ének kvalitása a fő s így az új tagok szerződése ha nem is gazdagítja fenomen erővel a társulatot, mindenesetre meg fognak tudni felelni hivatásuknak. — Kétségtelen, hogy a drámai személyzet sokkal erősebb és a választások ott szerencsésebbek voltak, de az operette személyzet megválasztása sem mondható szerencsétlennek. Lesz alkalmunk az egyes előadások keretében kifejtteni, hogy vélekedésünket gyengíti vagy erősíti-e a jövő.

** **Záray Gizella** férjhez megy. Rövid, de sikereiben gazdag művészi pályafutás után **Záray Gizella**, a

kassai Nemzeti Színház volt művésznője megvált a színpadtól — férjhez megy. Újságíró ember lesz a férje: **Murányi József**, aki jelenleg a „Napló” felelős szerkesztője és tulajdonosa. **Záray** a világot jelentő deszkáktól válik meg, hogy nejevé legyen egy rokonhivatású férfinak. A szép frigyhez mi is legjobb kívánságainkat fejezzük ki.

IRODALOM.

A tavaszhoz.

— Schiller. —

Légy üdvöz édes ifju
Te, kit a föld szeret
Virágos kosaraddal:
Gyönyörű kikelet!

Lám, lám, megjöttél újból
Es jó vagy és szelid
Es szívünk álld és örül
Hol lépted közelit.

Hát a kis lány — emlékszel
Nem hinném, hogy feledd
Tavaly még szeretett — és
Képzeld: ma is szeret!

Virágot kértem neki,
S adtál kedvem szerint;
Virágot kérek most is
S ugy-e te adsz megint?

Légy üdvöz, édes ifju,
Kit minden szív szeret,
Virágos kosaraddal,
Gyönyörű kikelet!

Ford: Szász Árpád.

Iván. (Regény a lovag-korból hat énekben, 25 fejezetben. Irta: ifj. **Ábrányi Kornél**. Budapest, Légrády Testvérek, ára 6 korona.) Nagyszerű husvétii ajándékkal lepte meg az irodalmat ifj. **Ábrányi Kornél**, midőn harminc év előtt megkezdett nagyszabású költői alkotását **Ivánt**, melynek első énekei már a hetvenes évek végén is nagy feltűnést keltenek, teljesen befejezve közrebocsátotta. Zajlatlanul, minden előzetes reklám nélkül került ki a Légrády testvérek kiadásában a remek kiállítású, 30 ivre terjedő nagy mű, (boltt ára hat korona), csaknem olyan nemes tartózkodással, ahogy az első énekben a verses regény köre maga lép elének a középkori lovagkornak mesés erővel és káprázatos színpompával felidézett világból. Pedig a teljes **Iván** megjelenése nagy irodalmi esemény. Olyan nagy, hogy **Arany János** hatalmas koncepciói óta nagyobbhoz nem jutott a magyar elbeszélő költészet. A szenvedélyesen lángoló, mélyesen igaz, naivitásban kimondhatatlanul bájos, végzetes pusztulásban végtelenül megható szerelem rajza ez a verses regény. És a rajz olyan színes és briliáns, hogy a szerelem minden árnyalatát feltűnteti. Mintha egy nagy orkesztert hallanánk, ahol a fő téma százféle változatban esendül meg. Bűn, erény, tragikum, humor, fiatal rajongás, sötét indulat, epikai nyugalom, lírai hűv, böles reflexió, sipkedő gúny: mindez elragadó polifoniába olvad ifj. **Ábrányi Kornél** **Iván**-jában. Ez a könyv a legtisztább romantika és egyúttal a legmélyebb, legszellemebb életigazságok gyűjteménye. Főerdekesége és értéke éppen abban áll, hogy a lovagkor egész hangulatát, szellemét, jellemét átérzeti velünk és ugyanakkor teljes modernségében mutatja be a szerzőt, aki ezt a naiv, őszerejű, nem a mi világunkból való történetet szikrázó ötletekkel, szuverén ironiával kíséri végig. — Középkori érzések lobognak **Iván**ban és **Edith**ben, akik olyan végzetesen és tisztán szeretik egymást, hogy ártatlanok maradnak, amikor bűnbe esnek. Középkori alak **Albert**, aki borzasztó bosz-

szuállást eszelt ki, hogy a két szerelme lassankint halálra gyötörje. **Ágg Uzon** és **Sebők**, a remek magyar dalia, a tivornyázó lovagok, a jelemtelen kóborló barát, a hegedűs, a szentföld pogányai, **Hákem** és **Adredith**: mind igazi középkori alakok s mind nagyszerű objektivitással illeszkednek a hatalmas szenvedélyek középkori keretébe. S a jellemzésnek és leírásnak ezzel az objektivitásával szemben ott áll a szerző csillogó szubjektivitása, aki hat énekének huszonöt fejezetében ki nem fogy a komentáló ötletekből és gazdag reflexióiban a szerelem egész lélektanát összefoglalja. A mai zavaros és nyugtalan idők közepette kétszeresen szenzációs érdeklődésre számíthat ez a verses regény. **Harminc** esztendeig építette ifj. **Ábrányi Kornél** és most egy impozáns **Dóm** szilárdságával áll előtünk. **Öröm** és gyönyörűség a magyar irodalomnak, momentum aere perennius magáné a szerzőnek. A harmine ivre terjedő eposz kiállítása rendkívül díszes méltó a belső tartalomhoz. Első lapján dedikációt olvasunk. A szerző jó angyalának, nejének, **Tömöry Adrienne** ajánlja nagy művét, akinek a befejezés végső stanzaiban is gyönyörű sorokat szentel. E nagyszerű ajándék nemcsak gazdagította a magyar irodalmat, hanem föl is emelte. A magyar olvasó közönségen van a sor, hogy az országban e nagy mű, melynek olvasása annyi lelki gyönyörűséget nyuj, egy uri szalon asztaláról se hiányozzék.

KÖZGAZDASÁG.

* **Áthelyezés.** A m. kir. földművelésügyi miniszter **Egey Szilárd** központi szőlészeti és borászati felügyelőt **Tarcalról** Budapestre s **Hegedűs Sándor** esztergomi kerületi szőlészeti és borászati felügyelőt **Tarcalra** helyezte át, az esztergomi szőlészeti és borászati kerület ügyeinek ellátásával pedig a nyitrai kerületi szőlészeti és borászati felügyelőt **bizta** meg.

* **Szülő- és borgazdasági tanfolyam.** A **tarcali** m. kir. vincellérképezdénél néptanítók részére a folyó évben is rendez a m. kir. földművelésügyi miniszterium 4 hétre terjedő szülő- és borgazdasági tanfolyamot. A főlvetelt kéro folyamodványok legkésőbb május hó 9-ig a kir. tanfelügyelőségél nyujtandók be. A kérvény záradékában, vagy külön bizonyítványban az illetékes iskolaszék elnöke által igazolandó a folyamodó életkora és nyelvismerete s az, hogy a vidéken szülőtermeléssel foglalkozó lakosság van.

* **Zemplénnvármegye állategészségügye.** Zemplénnvármegyében a **lépfene**: a varannói; a **vesztétség**: a tokaji; a **takonykór** és **bórféreg**: a bodrogközi; az **ivarszervi hólyagos kiütés**: a szerencsi; a **rühkór**: a bodrogközi, sárospataki, sátorlajauhelyi, tokaji; a **sertésorbánc**: a nagymihályi, sárospataki; a **sertésvész**: a bodrogközi, homonnai, tokaji és varannói járásokban van elterjedve.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

D. Helyben. Igen, **Rothauser Teréz**nek a fiére.

Sz. B. Sárospatak. Igazuk volt azoknak, akik megszólták: **Fekete öltönyhöz** legyen bár smocking vagy redingót sohasem viselnek színes cipőt.

G. Gálszécs. Mindenkor előre közöljük, az esetleges változást is.

Dr. Helyben. Sajnáljuk, de nem használhatjuk fel.

Nem közölhető: **Perennius** (cik.)

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Éhler Gyula.

Málnási
Mária-
forrás

Természetes alkalikus sós savanyúvíz

A légzőszervek és bélhuzam hurutos bántalmainál a seltersi és gleichenbergi vizeket jóval fölülmulja, gyomorégéseknél páratlan hatású.

Kútkézelőség: **BRASSÓ.**

Főraktár S.-A.-Ujhelyben: **HAZAI H.** bel- és külföldi ásványvizkereskedésében (Rákóczi u.)

Vasuti menetrend.

Érvényes 1905. május 1-től.

Indul Sátoraljajhelyből:

Budapest felé	
Reggel személy v. postával	7 óra 28 perc.
Délután személy v.	12 óra 09 perc.
Délután gyors v. postával	4 óra 39 perc.
Este vegyes v. postával	9 óra 10 perc.

Kassa felé	
Reggel vegyes v. postával	7 óra 34 perc.
Délután személy v. postával	1 óra 10 perc.
Este személy v. postával	8 óra 26 perc.

Mező-Laborez felé	
Reggel vegyes v. postával	7 óra — perc.
Délután személy v. postával	1 óra — perc.
Este személy v.	8 óra 14 perc.

Csap felé	
Reggel vegyes v. postával	7 óra 39 perc.
Délután gyors v. postával	12 óra 55 perc.
Délután személy v. postával	4 óra 36 perc.
Este személy v. postával	8 óra 21 perc.

Érkezik Sátoraljajhelybe:

Budapest felől	
Reggel vegyes v. postával	6 óra 38 perc.
Délután gyors v. postával	12 óra 43 perc.
Délután személy v.	4 óra 05 perc.
Este személy v. postával	8 óra 04 perc.

Kassa felől	
Reggel személy v. postával	7 óra 18 perc.
Délután személy v. postával	2 óra — perc.
Este vegyes v. postával	7 óra 47 perc.

Mező-Laborez felől	
Reggel személy v.	7 óra 08 perc.
Délután személy v. postával	4 óra 31 perc.
Este vegyes v. postával	8 óra 13 perc.

Csap felől	
Reggel személy v. postával	6 óra 53 perc.
Délután személy v. postával	11 óra 49 perc.
Délután gyors v. postával	4 óra 17 perc.
Este vegyes v. postával	7 óra 47 perc.

Szerdán és szombaton reggel 4 óra 10 perczkor tehervonat személyszállítással közlekedik Kassára. Érkezik Kassára 7 óra 55 perczkor.

Minden vasár- és ünnepnapot megelőző napon d. u. 3 óra 49 perczkor Budapest felé Hatvanig tehervonat személyszállítással indul, és minden vasár- és ünnepnapot követő napon érkezik éjjel 12 óra 17 p. Hatvanba.

Meghívó.

„Vehécz és vidéke“ ker. fogasztási szövetkezet 1905. évi május hó 14-én délután 3 órakor a róm. kath. iskola helyiségében tartja évi rendes közgyűlését, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. Az 1904. évi mérleg előterjesztése, megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Igazgatósági tag választása.
4. Felügyelő-bizottsági tag választása.
5. Netaláni indítványok tárgyalása.

Vehécz, 1905. május hó 1-én.

Az igazgatóság.

Eladó szőlőkarók!

Kitűnő minőségű 180 centiméter hosszú

szőlőkaró

nálam kapható és megrendelhető.

Glück Adolf

fakereskedő S.-A. Ujhely, Kazinczy-u.

Tavaszi és nyári szezonra!

ajánlom **gőzre berendezett** évek óta jóhírnévek örvendő férfi-, női-, gyermek-ruha és mindennemű **vegyi ruhatisztító-intézetemet,**

ahol is elfogadok férfi-, női- és gyermek-ruhaneműeket tisztításra, u. m. utcai, béli és alkalmi, valamint a legdiszesebb ruhaneműeket bontás nélkül.

Festésre elvállalok mindenféle női- és férfi-ruhaneműeket bontás nélkül, bármilyen divatos színek megfestésére.

Ajánlom **güvrirozó gépemet** a n. é. hölgyközönségnek szives figyelmébe. Güvrirozni elvállalok mindenféle **szöveteket, selymet, moll, batiszt és kreppet** egész 150 centiméter hosszúságig.

Csipke-függönyök a legnagyobb gonddal tisztítanak és gőzhengeren vasaltatnak.

Hímzett kézimunkák is a legolcsóbban tisztítanak.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlván maradtam

Mély tisztelettel

Március 1-től felvételi üzletem: Főter, Központi Takarékpénztár épület.

Rakovszky Sándor,

Sátoraljajhely, Beresényi-utca, saját házában. A megyeház háta megett, a fogbázzal szemben.

Eladó

egy pesti kevesett használt könnyű hajtókocsi.

Hol: megmondja a kiadóhivatal.

Gazdasszony

aki jól főz és a gazdaság minden ágában kellő jártassággal bír, magános urnál felvétetik.

Cízm: a kiadóhivatalban.

Hazai új gyógyforrás!

Vay Gábor gróf tulajdonát képező

MÁRIAVÖLGYI FÜRDŐ

(Szatmármegye) elismert kitűnőségű forrásain (Mária, Mártha, Gábor) kívül egy újjal „KURUCZ“ gazdagodott. Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár ur, ezen ásványvizeteket sikerrel használja s a leghatékonyabb összetételű alkalikus sós-források közzé sorolja. Kitűnő hatásnak tartja idült gyomor- és májbajok egész sora ellen, de melegen ajánlja ezen ásványviztermékeket és a fürdő használatát gyomornedv elválasztás szabályozására, emésztési folyamat élesztésére, kőszvény, mindennemű hurutbántalmak ellen stb. — Vasuti állomás Szinér-Váralja. — A fürdőre vonatkozólag az urad. intézőség (Gáborszállás) u. p. Vámfalu, ad felvilágosítást. — Az ásványviz megrendelhető:

a **Kútkezelőség**nél, **Máriavölgy,**
p. Vámfalu (Szatmár m.)

Főraktár Sátoraljajhelyben: **HAZAI H.** bel- és külföldi ásványviz kereskedésében (Rákóczi-utca).

Graham kenyér

kapható

Schwartz Jgnác péküzletében

Sátoraljajhely (Kispiacz).

Minden szobának díszje a szép kályha!

A rendet és tisztaságot kedvelő gazdasszony öröme teljes a mióta a **Braun N. A. féle**

KÁLYHA EZÜST FÉNY

egyedüli kályhatisztító szer megérkezett!

Ezen kályha-ezüsttel a kályha egy kis eszet segélyével bevonatlik, mire a kályha azonnal a **legszebb ezüst fényt nyeri**, úgy hogy minden szobának a legszebb díszét képezi. — A kályha befűtésénél sem szagot, sem füstöt nem terjeszt és színét meg nem változtatja.

Egy doboz **valódi Braun N. A. féle kályha-ezüst 80 fil.** mely egy rendes nagyságu kályha befűtésére teljesen elegendő.

Sátoraljajhelyben kapható az egyedüli elárusítónál:

MALÁRTSIK GYÖRGY UTÓDA czégnél.

Minden dobozhoz használati utasítás van csatolva.

Magyar orvosok! — Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ

Fürdőidény: május 15—szept. 30.

Kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely, 282 m. a tenger színe felett. **Posta, távirda és vasuti állomás.** Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik. Ó cs. és kir. Felső Erzsébet királyné tartózkodási helye 1895-ben Pompás szállodák, gyógház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínek. Lawn-tennis pálya, Gyermek játszóhelyek. Villamos világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park Club.) Könyvtár, társalgó- és zenetermek Pompás turisztika, vadászterület. 6000 hold gyönyörű fenyes erdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly gyengeségek, melyek vérhiányon vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; természetlenség és tehetetlenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, válóláz, görvély- és angol-kór; a szívnek megbetegedéseivel **Egyedül álló utókúra** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használatát után. — **Orvosok:** Tisztai fürdőorvos; **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos, továbbá: Dr. Blumenfeld Armin, Dr. Kanarik J., Dr. Szárényi Tivadar, Dr. Grossmann Dezső, Dr. Cséri János, Dr. Győri Ilona rendelő orvosok. — Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.

Országos híru modern hideg-vízgyógyintézet! Három ásványvízfürdő! Hideg és meleg ásványvíz. Telített szén-savas fürdők. Naheim-kúra. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany-, fenyő- és vasláfürdők (bártfai vasláfürdő). Ivókúra: Ég-vényes, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők!

Orvos forrás felül-mulja mindenben a Selters vizet.

Villamos gyógykezelés, masszázs, tejsavó és kefir-kúra. Pormentes, ózondus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balszámú illat. — **Pensió elő- és főidényben 8 kor., — főidényben 12 kor.**